

R V G I A
I N S V L A.

Rugia.

Olim major.

Rugia insula sita est in mari Balthico, & ab Occasu ac Meridie objicitur Pomeranie, qua parte Bardum est, Stralesfundium, Gryphiswaldum, & Wolgastum. Olim multo major fuit, quam est hodie, utpote

quæ littoribus suis proxime attigit insulam Ruden, interjecta solummodo exigua fossa, à qua jam sesquimilliare distat. Tantum enim de littore absorpsit vis tempestatis anno MCCCIX exortæ, quæ turres, templa, vicos, domos dejecit, ac mari haussit, ita ut jam novus Trajectus vocetur, *Das Neue Dief oder Schiffart*. Solebant enim olim naves onerariæ per aliud ostium versus Occasum, quod *Dan Bellen* vocant, mare conscendere. Verum cum hoc ipsum Dani mercatores saburra navium ejecta pene obstruxissent, usque adeo ut naves onustas grandiores vehere non posset, ipsa natura alias sibi maris fauces aditusque recludit. Undique mari circumflua est, & vere $\nu\eta\sigma\ \circ\ \alpha\mu\phi\iota\pi\acute{o}\nu\tau\eta\varsigma$, ut Homericæ epitheto utar. Septem milliariibus communibus Germanicis undiquaque, tam in longitudine, quam in latitudine propemodum patet. Ambitus si exacte rotundus esset, ex Mathematicorum supputationibus esset XXI milliariū. Iam vero illa peripheria non solum multis insulis & penisulis majoribus & minoribus distinguitur, verum etiam tot sinibus & divergiis maris ad medias Insulæ partes penetrantibus, ut si quis omnium insularum, isthmorum, peninsularum, sinuum, diverticulorum & anfractuū littora curiosus legere & notare velit, hujus insulæ circumferentiam non multo minorem fore, quam 70 milliariū sit deprehensurus. In qua & illud notari solet, adeo interruptas esse à mari Insulæ hujus partes, ut nullus ejus sit locus, qui longius à mari abeat, quam dimidium milliare, aut tres saltem milliariis quadrantes. Et quanquam undique eam verberet Neptunus, ita tamen littorum naturali situ tuta est ac defensa, ut parum à maris insultu & appulsu incommodi patiatur. Frugum ac frumenti feracissima est tellus, & velut horreum Stralesfundii, uti Romæ Sicilia. Equos, boves, oves, aliaque animalia feliciter nutrit: at anserum magna hic multitudo & magnitudo. Lupos nescit, uti & glires, quamvis in peninsula Wittovia jam pridem apparere cœperint, quos ex navibus ibi stationem habentibus, vel etiam naufragio ad ejus littora allisis eo penetrasse vehemens suspicio

Germania.

est. Incolæ, *Rugii* olim dicti, pugnacissimi fuere, *Incolæ*, posterioribus temporibus magnum nomen sortiti sunt. Sidonius recensens populos Septentrionales, inquit,

*pugnacem Rugum comitante Gelono
Gepida trux sequitur.*

Et rursum carmine V,

*Pannonius, Neurus, Chumus, Geta, Dacus, Alanus,
Bellonotus, Rugus, Burgundio, Vesus, Alites,
Bisalta, Ostrogothus, Procrustes, Sarmata, Moschus,
Post aquilas venere tuas.*

Sub Theodorico Ostrogotho Rugi Ticinum ceperunt. Adeundus imprimis Eunodius in vita S. Epiphani. Adeo idolomania & ethnicismi fuere tenaces, ut ultimi inter omnes Suevici maris accolæ fidem Christianam amplexi fuerint. Non solum extra hanc insulam fortitudinis suæ documenta ediderunt, urbes alibi & regiones occupando, Bardum, Grimmam, Tribbeseam, verum etiam perpetuis bellis Daniæ regem, & vicinos Pomeraniæ principes fatigarunt. Nec securi ab illorum armis Lubecenses, ac vicini quotquot erant. Lingua olim ipsis fuit Slavonica

Lingua.

sive Vandalica, quæ ipsis cum vicinis Pomeranis communis fuit. De eorum conversione ad fidem Christi, ita scribit Helmondus in Chronica Slavorum cap. 6: *Inter omnes autem Borealium nationum populos, sola Slavorum provincia remansit ceteris durior, atque ad credendum tardior.* Tempore Ludovici Pii, qui fuit Caroli Magni filius, circa annum Christi 813 monachi quidam non sine vitæ periculo ad Slavos & Vandalos, ut eos converterent, penetrarunt, & inter alia loca etiam Rugiam Christo lucrifecerunt. At mox iterum à fide deficientes, expulsis Christianis doctoribus, ad pristinum idolorum cultum reversi sunt. Nam S. Vitum Christi servum, relicto Christo, pro Deo coluerunt, quem corrupto nomine Swanto Vitum appellarunt. Huic idolum quadriceps fabricatum in magnifice exstructo templo collocarunt. Ab hoc omnes provinciales & vicini circumcirca oracula velut ex tripode petebant; mercatores, quotquot huc feliciter appulerant, mercium suarum preciosiora ipsi offerebant. Idolum hominis forma, resecta barba & capillis in oblonga talari veste stabat, dextera poculum ex vario metallo fustum, & veluti cornu efformatum, plenum liquore poculento, sinistra vero arcum cum sagitta tenebat. Huic idolo trecenti equi pascebantur, inter quos unus candidus, quem nisi summus sacerdos nemo adscendebat, & illo tanquam vate divino ad prædicendas res futuras utebantur, quem mane pulverulentum, & sudantem in stabulo sæpe ostentabat sacerdos, ja-

T

titans